

HAVA TRAFİK KONTROLÖRLERİ İÇİN DİL YETERLİLİĞİ TALİMATI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanım ve Kısaltmalar, Hukuki Dayanak

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Talimatın amacı, ICAO ve EUROCONTROL standartlarına uygun olarak, hava trafik kontrolörlerinin sahip olması gereken İngilizce dil yeterliliği gereklilikleri ile dil yeterliliğinin belirlenmesi amacıyla yapılan sınavların kabulüne ve denkliğinin belirlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Talimat, ICAO dil yeterliliği gerekliliğinin karşılanması amacıyla yapılacak iş ve işlemleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Talimat;

- a) 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa,
 - b) Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMI) Genel Müdürlüğü Ana Statüsüne,
 - c) Hava Trafik Kontrol Hizmetleri Personeli Lisans ve Derecelendirme Yönetmeliğine (SHY 65-01),
 - ç) Personel Lisanslandırma konulu ICAO Ek-1 standartlarına,
 - d) ICAO Doc.No.9835 el kitabına (Manual on the Implementation of ICAO Language Proficiency Requirements),
- uygun olarak hazırlanmıştır.

Tanım ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Talimatta geçen;

- a) Circular 318: Dil yeterliliği testleri hakkında ICAO tarafından hazırlanan genelgeyi,
 - b) Doc 9835: Dil yeterliliği gereklerinin uygulanması konusunda ICAO tarafından hazırlanan el kitabını,
 - c) ELPAC sınavı: ICAO esaslarına uygun olarak, dil yeterliliği seviyesini ölçme ve değerlendirme amacıyla EUROCONTROL Teşkilatı tarafından hazırlanan ve yetkilendirilmiş personel tarafından uygulanabilen sınavı,
 - ç) EUROCONTROL: Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatını,
 - d) Frezyoloji: Havacılıkta kullanılan ortak dili,
 - e) Genel Müdür: Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürü'nü,
 - f) Genel Müdürlük: Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nü
 - g) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatını,
 - ğ) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığını,
 - h) YDS: ÖSYM tarafından düzenlenen Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- ifade eder.

(2) Bu Talimatta belirtilmeyen tanımlar için, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile ilgili diğer mevzuatta ve ülkemizin üyesi bulunduğu uluslararası sivil havacılık kuruluşları tarafından yayımlanan dokümanlarda belirtilen tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Dil yeterliliği esasları

MADDE 5 – (1) Hava Trafik Kontrol Merkezinde ya da Uluslararası trafiğe açık havalimanlarında, ATC hizmeti vermekte olan ATC birimlerinde çalışan hava trafik kontrolörleri, ICAO derecelendirmesine göre en az “operasyonel seviye (seviye-4)” düzeyinde İngilizce dil yeterliliğine sahip olmalıdır.

(2) Uluslararası trafiğe açık olmayan havalimanlarında görev yapan personelden dil yeterliliği şartı aranmaz. Bu personelin dil yeterlilik seviyesi, talebine istinaden veya Genel Müdürlük tarafından uygun görülmesi halinde tespit edilir.

(3) Hava – yer muhaberesinde standart frezyolojinin kullanılması esas olsa da, frezyolojinin niyet edilen mesaj iletimine yeterli olmadığı durumlarda, sade, doğru ve etkin iletişim sürdürülebilmelidir. Bu nedenle, İngilizce dil yeterliliği, sadece frezyoloji kullanımını değil, aynı zamanda standart frezyoloji dışında kullanılacak lisan bilgisini de içerir.

(4) Hava Trafik Kontrol Personelinin dil yeterlilikleri, Genel Müdürlük tarafından belirlenecek bir takvim dahilinde yapılan ELPAC (English Language Proficiency for Aeronautical Communication – Havacılık Muhaberesinde İngilizce Dil Yeterliliği) sınavları ile belirlenir ve dil yeterliliğine ilişkin bilgi, Genel Müdürlük tarafından “Personel Yönetim Sistemine (PYS)” işlenir.

5) Operasyonel seviyede İngilizce dil bilgisine sahip olduğunu belgeleyemeyen hava trafik kontrolörleri, uluslararası trafiğe hizmet verilen ATC ünitelerinde, ancak operasyonel seviyede İngilizce dil yeterliliğine sahip bir gözetmen eşliğinde çalışabilirler.

ELPAC sınavları

MADDE 6 – (1) ICAO’nun dil konusunda getirdiği gerekliliklerin karşılanması amacıyla, kontrolör – kontrolör ve kontrolör – pilot arasında gerçekleştirilen havacılık muhaberesinde, İngilizce dilindeki yeterliliklerin belirlenmesi hususunda Hava Trafik Kontrolörleri için EUROCONTROL Teşkilatı tarafından geliştirilmiş bir İngilizce sınavı olan ELPAC sınavı, EUROCONTROL Teşkilatı tarafından yetkilendirilmiş Genel Müdürlük - Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı personeli tarafından uygulanır.

(2) ELPAC sınavı “Dinlediğini anlama (Paper 1 : Listening Comprehension)” ve “Sözlü / karşılıklı konuşma (Paper 2 : Oral Interaction)” olarak iki bölümden oluşur. Sınava giren hava trafik kontrol personelinin başarılı sayılabilmesi için her iki bölümden de geçer notu alması gerekmekte olup; alınan en düşük not, sınav sonuç notu olarak belirlenir.

Başarısız olanların yeniden sınav müracaatları

MADDE 7 – (1) Dil yeterliliği sınavına katılmış ve seviye-4 altında not alarak başarısız olmuş adaylar, sınav tarihini takip eden 30 gün içerisinde tekrar sınava alınmazlar. Sınav planlaması müteakip 30 gün içerisinde yapılır.

Sınav sonucuna itiraz ve sınavların yeniden değerlendirilmesi

MADDE 8 – (1) Bu Talimat kapsamında gerçekleştirilen İngilizce dil yeterliliği sınavlarının nihai sonucu kendisine bildirilen aday, sınavının yeniden değerlendirilmesini talep edebilir.

(2) İtiraz başvuruları, sınav sonucunun bildirildiği tarihten itibaren en geç 15 gün içerisinde doğrudan Genel Müdürlüğe yapılır.

(3) Bir sınavın itiraz değerlendirmesi, ilk sınavı yapan değerlendiriciden farklı bir değerlendirici tarafından yapılır ve kesinlik kazanır.

Denkliği kabul edilen diğer sınavlar

MADDE 9 - (1) Hava Trafik Kontrolörü Adaylarının başvuruları sırasında, İngilizce dilinde YDS sınavından (veya denkliği kabul edilmiş olan TOEFL, CAE, PTE veya CPE sınavlarının herhangi birinden) en az C düzeyinde puan aldıklarını belgelemeleri istenmektedir.

(2) Hava trafik kontrol personelinin, devamında da, YDS sınavından (veya denkliği kabul edilmiş olan TOEFL, CAE, PTE veya CPE sınavlarının herhangi birinden) en az C düzeyinde puan aldığını gösteren bir belge alması durumunda, aldığı puana karşılık gelen ICAO dil yeterliliği seviyesinde dil bilgisine sahip olduğu kabul edilir.

(3) Hava Trafik Kontrolörlerinin İngilizce lisan bilgileri için, YDS puanları ile bunlara karşılık gelen ICAO dil yeterliliği seviyeleri / ELPAC puanları aşağıda verilmiştir:

ELPAC	YDS
SEVİYE 6	A
SEVİYE 5	B
SEVİYE 4	C

(4) YDS'ye eşdeğeri kabul edilen diğer sınavların (CPE, CAE, TOEFL iBT, PTE Akademik) eşdeğeri olduğu ICAO dil yeterliliği seviyeleri / ELPAC puanlarının belirlenmesinde ise ÖSYM tarafından hazırlanmakta olan "Yabancı Dil Sınavları Eşdeğerlikleri Tabloları" esas alınacaktır.

(5) Hava Trafik Kontrol Personelinin, denkliği kabul edilen diğer sınavlardan aldığı dil yeterliliğini gösteren geçerli ve güncel belgeyi, bağlı bulunduğu Başmüdürlük / Müdürlüğe teslim etmesi gerekmektedir. Bu durumda dil yeterlilik seviyesi, Başmüdürlük / Müdürlüğün yetkilendirdiği personel tarafından "Personel Yönetim Sistemine (PYS)" girilir.

(6) Dil yeterlilik seviyesi PYS sistemine girilen hava trafik kontrol personeli için Genel Müdürlük tarafından ELPAC sınavı planlanmaz. Bununla birlikte, Genel Müdürlük İngilizce dil yeterliliği için diğer sınavlardan belge alan hava trafik kontrol personelinin, ELPAC sınavına tabi tutulabilir.

(7) Hava trafik kontrol personelinin ulusal / uluslararası havacılık kuruluşları tarafından havacılık İngilizcesi eğitimi vermekle yetkilendirilmiş eğitim organizasyonlarından İngilizce eğitimi alması ve devamında eğitimi veren Kurum tarafından İngilizce lisan yeterliliğinin

belgelendirilmesi durumunda da, İngilizce eğitimi veren Kurum tarafından verilen sertifika kabul edilir.

Dil Yeterlilik Tablosu

MADDE 10 - (1) Hava Trafik Kontrolörlerinin radyo – telefon haberleşmesinde kullandıkları İngilizce lisan bilgisini sadece frezyoloji kullanımı açısından değil, frezyoloji dışında kullanımı da içerecek şekilde sınıflandıran ICAO Lisan Yeterlilik Tablosu “Hava Trafik Kontrol Hizmetleri Personeli Lisans ve Derecelendirme Yönetmeliği (SHY 65-01)” EK-3B’de yer almaktadır.

Dil yeterliliği seviyeleri

MADDE 11 – (1) Dil yeterliliğinin değerlendirilmesi 1’den 6’ya kadar derecelendirilir.

- a) Seviye-1 dil yeterliliği, temel seviye öncesini
- b) Seviye-2 dil yeterliliği, temel seviyeyi
- c) Seviye-3 dil yeterliliği, operasyonel öncesi seviyeyi
- ç) Seviye-4 dil yeterliliği, operasyonel seviyeyi
- d) Seviye-5 dil yeterliliği, ileri seviyeyi
- e) Seviye-6 dil yeterliliği, uzman seviyeyi ifade eder.

Dil yeterliliği notunun geçerliliği

MADDE 12 – (1) ELPAC sınavı ile alınan;

- a) Seviye-4 dil yeterliliği, sınav tarihinden itibaren 3 yıl geçerlidir.
- b) Seviye-5 dil yeterliliği, sınav tarihinden itibaren 6 yıl geçerlidir.
- c) Seviye-6 dil yeterliliği, sınav tarihinden itibaren 10 yıl geçerlidir.

(2) YDS puanları ise 5 yıl geçerli olup, bu süre zarfında YDS seviyesine denk gelen ELPAC seviyesi kabul edilir. YDS seviyeleri 5 yıl sonra bir alt seviyeye indirgenir ve ELPAC seviyesi de bu kapsamda güncellenir.

(3) Operasyonel seviye ve üzerinde olan dil yeterliliği notu (Seviye-4, Seviye-5 ve Seviye 6), “Personel Yönetim Sistemine (PYS)” geçerlilik tarihi ile birlikte işlenir. (Operasyonel seviye altında olan dil yeterlilikleri “Personel Yönetim Sistemine (PYS)” işlenmez)

(4) Geçerli bir dil yeterliliği bulunan adayın, yeniden sınava girerek öncekinden farklı bir not alması halinde, bu seviye adayın talebi üzerine “Personel Yönetim Sistemine (PYS)” işlenecektir.

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 13 – (1) Talimatın yayımlanmasından itibaren en geç 1 yıl sonra, Hava Trafik Kontrol Merkezinde ya da Uluslararası trafiğe açık havalimanlarında, ATC hizmeti vermekte olan ATC birimlerinde çalışan tüm hava trafik kontrolörlerinin, İngilizce dil bilgilerinin en az operasyonel seviyede olduğunu gösterir belgeye sahip olması gereklidir.

(2) Bu Talimatın yayınlanmasından önce İngilizce dil yeterlilik sınavlarına katılarak seviye-4 veya eşdeğeri ile bu seviyenin üzerinde not almış olan adayların seviyeleri, “Personel Yönetim Sistemine (PYS)” işlenecektir.

Yürürlük

MADDE 14 – Bu Talimat, yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15– Bu Talimat hükümlerini Genel Müdür yürütür.